

**НАЦИОНАЛНА ПЛАТФОРМА
ЗА ПОС ТРАНСАКЦИИ В
БЮДЖЕТНИТЕ
ПРЕДПРИЯТИЯ**

Глава Първа

Общи положения

1. Въведение

Националната платформа за бюджетни плащания чрез ПОС трансакции (наричана още за краткост „националната платформа“) е инфраструктура, представляваща съвкупност от терминални устройства ПОС, системите за тяхното управление и информационните системи за обработване на трансакции, поддържана и управлявана от лицензиария от БНБ оператор на платежна система с окончателност на сетълмента за обслужване на плащания по операции с платежни карти на територията на страната (Оператор на платформата).

2. Предмет на регулиране

Настоящият документ регламентира реда и начина на обслужване на плащания към бюджетни предприятия, наредени чрез платежни карти посредством терминални устройства ПОС.

3. Основание за разработване и издаване на документа

Настоящият документ е разработен и се издава на основание [чл. 4 от Закона за ограничаване на плащанията в брой \(ЗОПБ\)](#).

4. Определения

По смисъла на настоящия документ посочените по-долу термини имат следното значение:

- 4.1. Акцептираща банка** – банка, обслужваща сметката на съответното бюджетно предприятие, с която сметка е свързано ПОС устройството, на което се нарежда плащането с платежна карта;
- 4.2. Банка, оперираща на територията на страната** е банка или клон на банка, извършваща банкова дейност на територията на Република България в съответствие с разпоредбите на Закона за кредитните институции, има сметка за сетълмент в БНБ и е участник в платежната система с окончателност на сетълмента БОРИКА;
- 4.3. БОРИКА** – платежна система с окончателност на сетълмента за обслужване на плащания по операции с платежни карти на територията на страната;
- 4.4. Бюджетно плащане** – плащане, страна по което е бюджетно предприятие;
- 4.5. Бюджетно предприятие** е предприятие по смисъла на [§ 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството](#);
- 4.6. Доставчик на платежни услуги е:**
 - 4.6.1.** банка съгласно т. [4.2](#) по-горе;
 - 4.6.2.** платежна институция по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи, оперираща на територията на страната, която има сметка в банка по т. [4.2](#).
- 4.7. Задължено лице** е физическо или юридическо лице, чието задължение към бюджетно предприятие се плаща посредством платежна карта чрез терминално

устройство ПОС. Възможно е оправомощеният ползвател да нарежда плащане към бюджета с платежна карта чрез ПОС на дължими суми от трето задължено лице, както и от повече от едно задължено лице;

- 4.8. Издател на платежна карта** е доставчик на платежни услуги, който е издал на името на оправомощен ползвател платежна карта.
- 4.9. Оправомощен ползвател** е физическо лице, на името на което е издадена платежна карта за отдалечен достъп до платежна сметка и/или до договорен с доставчика на платежни услуги, издател на платежната карта, кредитен лимит;
- 4.10. Платец** е физическо или юридическо лице, за сметка на което се нарежда чрез платежна карта, посредством терминално устройство ПОС, плащане към бюджетно предприятие;
- 4.11. ПОС трансакция** е платежна операция за плащане (превод на средства) към бюджетно предприятие, наредена от оправомощен ползвател чрез платежна карта, посредством терминално устройство ПОС.
- 4.12. Система за брутен сетълмент в реално време - RINGS** (*Real-time Interbank Gross Settlement System*) е платежна система, с окончателност на сетълмента, чрез която се извършва прехвърляне на парични средства в левове между сетълмент сметките на участниците в нея окончателно, индивидуално и в реално време, след получаване от системата на нареждането за превод;
- 4.13. Система за Електронни бюджетни РАЗплащания (СЕБРА)** е система за наблюдение на иницирираните плащания от включените в нея бюджетни предприятия и управление на плащанията в рамките на предварително зададени лимити. СЕБРА не е платежна система по смисъла на [чл. 79 от Закона за платежните услуги и платежните системи](#);
- 4.14. Терминално устройство ПОС** е устройство, чрез което се извършва плащане на задължения към сметки на администратори на публични вземания и разпоредители с бюджетни кредити чрез платежни карти.

5. Участници в Националната платформа:

5.1. Участници в Националната платформа са:

- 5.1.1.** Бюджетните предприятия;
- 5.1.2.** Банките, обслужващи бюджетните предприятия;
- 5.1.3.** Министерство на финансите;
- 5.1.4.** Българската народна банка (агент по сетълмента на платежната система RINGS);

5.2. Оператор на Националната платформа е „БОРИКА–БАНКСЕРВИЗ” АД – лицензиран от БНБ оператор на платежната система с окончателност на сетълмента за обслужване на плащания по операции с платежни карти на територията на страната – БОРИКА, както и оператор на Системата за електронни Бюджетни РАЗплащания (СЕБРА).

Глава Втора

Основни принципи на изграждане и функциониране на Националната платформа

6. Принципи на изграждане на Националната платформа

- 6.1. За извършване на плащания чрез платежни карти в полза на бюджетно предприятие в бюджетното предприятие следва да има инсталирани терминални устройства ПОС. Терминалните устройства ПОС задължително следва да бъдат свързани с БОРИКА;
- 6.2. Бюджетните предприятия, при които има инсталирани терминални устройства ПОС, се обслужват от банки, подписали договор с МФ;
- 6.3. Бюджетните предприятия, при които има инсталирани терминални устройства ПОС, се регистрират в БОРИКА по отделно обособен код за „вид търговец” (код 9311);
- 6.4. Операторът на Националната платформа обезпечавя програмното и ресурсно осигуряване на картови плащания в полза на бюджетни предприятия и свързаното с тях обслужване и сетълмент въз основа на сключен договор с МФ;
- 6.5. Наредданията за плащане с платежна карта на ПОС терминал се приемат в съответствие с дадените от издателя на картата лимити по трансакции на съответния оправомощен ползвател;
- 6.6. Извършените в бюджетното предприятие плащания с платежни карти се осчетоводяват от акцептиращата банка по сметката на съответното бюджетно предприятие, трансакция по трансакция. За сметките на администратори на публични вземания (сметките, за които се прилагат кодове за вид плащане) тези суми се отразяват по отделно обособен за тази цел код за вид плащане съгласно раздел II и III от указанието (за сметка 7311 това е код 44 88 44).

7. Принципи на функциониране на Националната платформа

- 7.1. Обща схема на Националната платформа за ПОС трансакции при бюджетни предприятия

- (1) От терминално устройство ПОС се нарежда плащане с платежна карта;
- (2) БОРИКА маршрутизира или авторизира платежната трансакция;
- (3) Авторизацията на картовата трансакция се извършва в авторизационната система на издателя на картата или на картов оператор, упълномощен от издателя да извършва авторизацията от негово име;
- (4) БОРИКА получава потвърждение или отхвърляне на трансакцията;
- (5) БОРИКА връща резултат от авторизацията – при потвърждение, трансакцията е неотменима;
- (6) БОРИКА изпраща на акцептиращата банка данни за финансовите трансакции, извършени на терминалните устройства ПОС при бюджетното предприятие;
- (7) В определени от БНБ моменти (съгласно графика на RINGS) БОРИКА извършва сетълмент на междубанковите плащания, при което:
 - извършва многостранно нетиране на взаимните задължения на издателите на карти по трансакциите с платежни карти;
 - изпраща заявка за сетълмент между издателите на платежни карти и банките, акцептирали плащания с тях, към системата RINGS в БНБ;
- (8) Акцептиращата банка заверява сметката на бюджетното предприятие трансакция по трансакция съгласно т. [6.6](#) от това приложение;
- (9) Националната платформа предоставя на МФ статистическа информация за наредените/извършени картови трансакции чрез терминално устройство ПОС.

7.2. Националната платформа може да съдържа и други функционалности, специфицирани в договора между МФ и „БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ” АД съгласно [чл. 4, ал. 2 от ЗОПБ](#) или допълнително определени с други указания на МФ и БНБ.

Глава Трета Бизнес модел

8. Участници в процеса на изпълнение на една платежна операция са:
 - Издателят на платежната карта;
 - Банката, акцептираща плащанията с платежни карти;
 - Оправомощеният ползвател с платежна карта, наредител на плащането чрез ПОС;
 - Бюджетното предприятие, при което е инсталирано терминално устройство ПОС, обслужвано от акцептиращата банка;
 - Оператора на националната платформа – „БОРИКА – БАНКСЕРВИЗ” АД;
 - БНБ/RINGS.
9. МФ сключва договори с банките за обслужване по реда на [чл. 4, ал. 1 от ЗОПБ](#) на бюджетните предприятия.
10. Издателят на платежната карта, акцептиращата банка и „БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ” АД уреждат взаимоотношенията си по повод прилагането на [чл. 4 от ЗОПБ](#) в съответствие с клаузите на съответните договори за обслужване на операциите по [чл. 4, ал. 1 и 2 от ЗОПБ](#).
11. МФ сключва договор с „БОРИКА - БАНКСЕРВИЗ” АД за програмното и ресурсно обезпечаване на Националната платформа по реда на [чл. 4, ал. 2 от ЗОПБ](#).

Глава Четвърта Технологично описание

12. Извършване на плащане на ПОС терминал, инсталиран при бюджетно предприятие

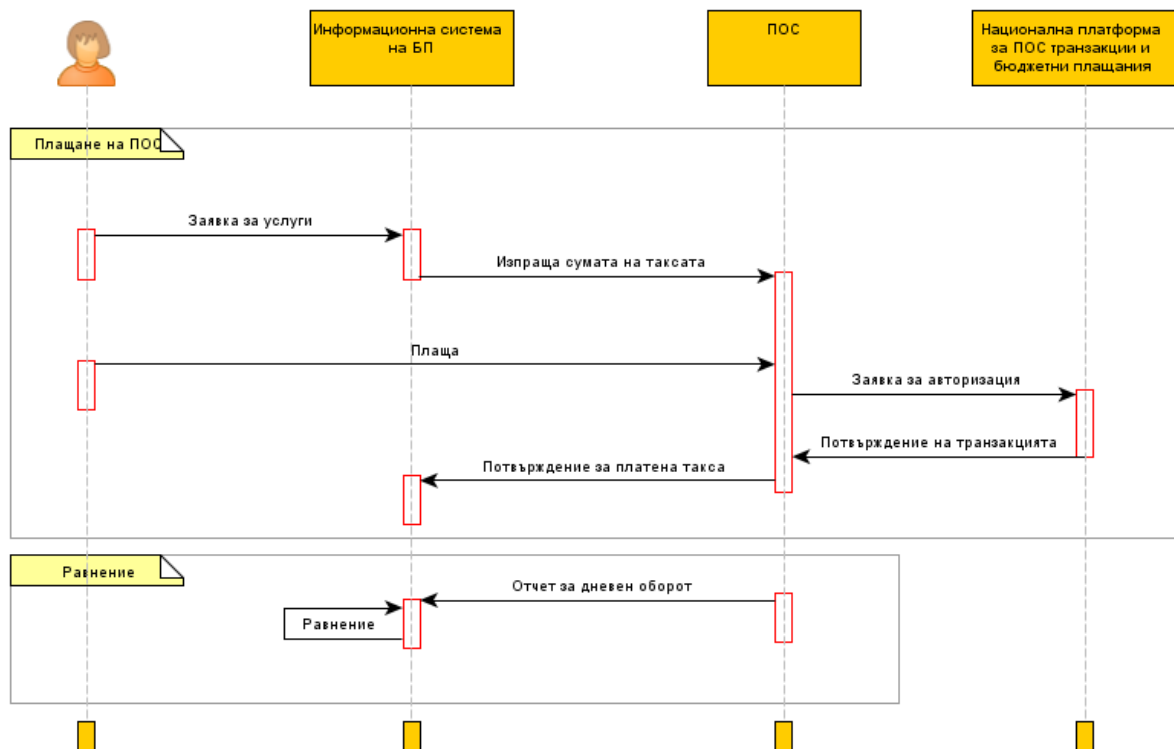
Възможни са следните два варианта за работа на терминалното устройство ПОС, инсталирано в бюджетното предприятие:

12.1. Терминалното устройство ПОС е свързано към информационната система на бюджетното предприятие и всички данни за трансакцията се обменят автоматично между терминалното устройство и информационната система на бюджетното предприятие. При този вариант:

- (1) Оправомощеният ползвател на платежна карта заявява съответната/-ните административна/-и услуга/-и или плащане на задължение/-я чрез ПОС. Заявката се регистрира в информационната система на бюджетното предприятие и общата дължима сума се изпраща към терминално устройство ПОС;
- (2) Оправомощеният ползвател нарежда плащане чрез платежна карта на терминално устройство ПОС;
- (3) Терминалното устройство ПОС изпраща данни за трансакцията за авторизация;
- (4) Авторизационната система връща отговор на терминалното устройство ПОС и номера на трансакцията;
- (5) Терминалното устройство ПОС потвърждава на информационната система на бюджетното предприятие за успешна авторизация на нареденото плащане и подава номера на трансакцията;
- (6) Информационната система на бюджетното предприятие свързва всички заявени плащания с номера на трансакцията;

(7) В края на деня терминалното устройство ПОС предоставя отчет за дневен оборот, който трябва да се равнява с оборота за деня на предоставените услуги, платени чрез карти на терминалното устройство ПОС от информационната система на бюджетното предприятие. Всяко бюджетно предприятие разработва свои процедури за равнение, в съответствие с неговата вътрешна организация на работата по предоставяне на услуги.

(8) Посочената по-долу диаграма описва процеса при този вариант

12.2. Терминалното устройство ПОС не е свързано към информационната система на бюджетното предприятие и обmena на информация се извършва чрез ръчно въвеждане на данните. При този вариант всяко бюджетно предприятие разработва свои процедури за работа и равнение на информацията от своята информационна система с тази от терминалното устройство ПОС в съответствие с неговата вътрешна организация на работата по предоставяне на услуги.

13. Обработка на транзакциите, изпълнени на терминално устройство ПОС от акцептиращата банка.

13.1. Правилата за начало и приключване на системния ден на БОРИКА, сетълмент на плащанията с платежни карти (включително и на плащанията, извършени чрез терминално устройство ПОС, инсталирано при бюджетно предприятие) и подаване на информация за изпълнените трансакции към платежните институции на оправомощените ползватели и акцептиращите банки са регламентирани в Указание 03-0009 на БНБ „Операционни процедури за сетълмент на плащанията с платежни карти”.

13.2. Статистика

Националната платформа осигурява следната статистическа информация на МФ:

- 13.2.1.** статистическа информация за наредени/извършени картови трансакции чрез терминално устройство ПОС за периоди и в разрезии предварително дефинирани от МФ;
- 13.2.2.** статистическа информация за постъпилите в СЕБРА заявки за плащане и инициираните чрез системата плащания за периоди и в разрезии предварително дефинирани от МФ.